

[Aksel Larsen.]

De danske Sukkerfabrikker hovedaktionær eller eneaktionær i sukkerraffinaderiet; skal i givet fald disse 15 pct. indgå i A- eller i B-produktionen?

Under alle omstændigheder, resultatet af denne ordning, denne næsten lovfæstede deling i A- og B-produktion med en udbyttebegrænsning for A-produktionen og ingen for B-produktionen vil give et meget stærkt forøget udbytte til sukkerfabrikkernes aktionærer, og udbyttebegrænsningen til de 5 pct. bliver en ren og skær papirbestemmelse, som forøvrigt yderligere er gjort illusorisk derigennem, at man siger: de skal have lov til at lægge 1 pct. til ved hjælp af gevinsten for rationaliseringen.

Hertil kommer imidlertid en yderligere forøgelse af sukkeraktionærernes kommende udbytte. Aktiekapitalen skal udvides fra 221½ mill. kr. til 45 mill. kr. De nye aktier skal forbeholdes de gamle aktionærer, men de skal kun betale 50 pct. af aktiernes pålydende. Ja, aktierne er jo i handel og vandel langt mere værd, idet kursen er over 200, og for 50 kr. får man en aktie, der er 200 kr. værd eller mere; man får altså 150 kr. forærende i kapital. Vi kan tage det på en anden måde. I løbet af 10 år skal man af denne mere eller mindre mystiske fond betale de andre 50 pct., nemlig med 5 pct. om året. Ja, men det vil altså sige, at i de kommende 10 år får sukkerfabrikkernes aktionærer af deres hidtidige aktiekapital på 221½ mill. kr. plus det, de nyindbetaler, nemlig 11¼ mill. kr., et udbytte på 5 pct. plus eventuelt 1 pct., plus ekstraudbytte af B-produktionen, plus 5 pct. om året, som man tager af fonden og indbetaler for at få aktiekapitalen op på de 45 mill. kr. Se, det bliver et ganske anstændigt udbytte. Man kan i hvert fald regne ud, at det bliver mindst en 12—14 pct. i reelt udbytte, selvom det på papiret måske kun bliver 7—8 pct., men jeg frygter — eller ventur — ganske vist, at det bliver noget højere.

Må jeg have lov til at sammenligne dette favorabile tilsagn til sukkerfabrikkerne med den holdning, man indtog overfor dem i 1947, da rigsdagen havde sukkerordningen til behandling, og da aktieselskabet De danske Sukkerfabrikker kom til rigsdagen og bad om tilladelse til at forøge aktiekapitalen, ikke med 22½ mill. kr., men med 7½ mill. kr. til 30 mill. kr. Det blev afvist, såvidt jeg husker enstemmigt, og det blev afvist med 2 begrundelser. Den ene var kommu-

nistisk, men der var ingen, der modsagde nogen af dem. Den socialdemokratiske begrundelse var den, at det var idiotisk, at sukkerfabrikkerne ville skaffe sig 7½ mill. kr. i aktietegning, for de havde hidtil betalt ca. 7½ pct. i udbytte om året. Det vil sige, de skulle forrente 7½ mill. kr. med 7½ pct., og det var idiotisk, da de i en hvilken som helst bank kunne låne penge til 5 pct. eller endnu billigere, og derfor sagde man: når sukkerfabrikkerne mangler penge til rationalisering og modernisering, så gå dog hen og lån dem i bankerne, det er billigere. Det var den socialdemokratiske indvending.

Den kommunistiske indvending formede sig som et spørgsmål til sukkerfabrikkerne: Til hvilken kurs skal aktierne tegnes? Og svaret lød: til parikursen. På det tidspunkt var børskursen 168. Så sagde rigsdagen: nej, det vil vi ikke være med til; det vil sige, at for hver gang en gammel aktionær tegner en ny aktie på 100 kr., forærer man ham 68 kr. Hvis sukkerfabrikkerne virkelig mangler kapital til udvidelse og modernisering, som de siger, så er det da rimeligt, at de tegner nye aktier og tegner dem til dagskurs, så får de mange flere penge ind, og de påstår jo, at de mangler likvid kapital.

Disse to indvendinger blev der gjort mod sukkerfabrikkernes ønske om at udvide aktiekapitalen med 7½ mill. kr., og så blev det afvist. Den daværende handelsminister, som var venstremand, sagde: nej, sukkerfabrikkerne kunne ikke få lov til at udvide deres aktiekapital på de vilkår.

Nu har vi ikke en venstremand som handelsminister, men en socialdemokrat, og i uskønt eller skønt samarbejde med de borgerlige partier — for jeg kan ikke finde ud af, hvor glad man er for det — siger man: nu skal sukkerfabrikkerne have lov til at udvide aktiekapitalen, ikke med 7½ mill. kr., men med 22½ mill. kr., og de nye aktier skal de gamle aktionærer kunne købe, ikke til parikurs, men til 50 pct., til halvdelen af parikursen. Jeg ved ikke, hvor mange gange mere favorabelt dette tilbud til sukkerfabrikkerne er end det forslag fra sukkerfabrikkerne, som man nægtede at gå ind på i 1947. Vi vil i hvert fald ikke gå med til det. Hvordan det iøvrigt forholder sig, hvad resultat der vil blive af forliget, kan man jo aflæse på aktiekursernes bevægelse i det sidste halve års tid. Man har foruddiskonteret dette forlig. Jeg er iøvrigt enig med den ordfører — jeg husker ikke, hvem det var —, der sagde, at der jo ingen